

3. Melatih sikap bertanggungjawab
  4. Mewujudkan semangat bekerjasama
- B.
1. Tempat menimba pelbagai ilmu pengetahuan
  2. Tempat memupuk perpaduan kaum
  3. Tempat untuk mendidik murid mematuhi peraturan
  4. Tempat untuk memperkembang potensi individu
  5. Tempat untuk membina sahsiah diri

PRAKTIS SUMATIF

1. D   2. C   3. A   4. B   5. D
6. B

UNIT 4: Tempat Tinggal Saya

Muka Surat 31

Berdasarkan jawapan murid

Muka Surat 32

- A. Berdasarkan jawapan murid
B. Berdasarkan jawapan murid

Muka Surat 33

- A.
1. (a) Pulau Gaya, Sabah
(b) Pulau, Langkawi, Kedah
(c) Pulau Pangkor, Perak
  2. (a) Miri, Sarawak
(b) Port Dickson, Negeri Sembilan
(c) Tanjung Kling, Melaka
  3. (a) Cameron Highland, Pahang
(b) Kundasang, Sabah
(c) Bukit Fraser, Pahang
  4. (a) Tanjung Karang, Selangor
(b) Pontian, Johor
(c) Yan, Kedah
  5. (a) Kota Bharu, Kelantan
(b) Kuala Lipis, Pahang
(c) Pasir Salak, Perak

Muka Surat 34

Berdasarkan jawapan murid

Muka Surat 35

- A.
1. Telefon awam   4. Tandas awam
  2. Tempat menunggu bas   5. Padang permainan
  3. Balai raya
- B.
1. Menggunakan kemudahan awam seperti telefon awam, tandas awam yang disediakan dengan baik
  2. Mengadakan gotong-royong di balai raya, tempat ibadat untuk menjaga kebersihan
  3. Tidak membuang sampah di merata-rata tempat
  4. Melaporkan kerosakan kemudahan awam dengan segera kepada pihak berkenaan
  5. Menjaga kebersihan tandas awam

Muka Surat 36

- A.
1. Kawasan persekitaran akan menjadi bersih dan indah
  2. Kawasan persekitaran bebas daripada kekotoran dan penyakit
  3. Suasana menjadi aman dan harmoni
  4. Memupuk semangat kerjasama
  5. Mengeratkan perpaduan
- B.
1. Saya akan menjaga kebersihan dan keindahan tempat tinggal
  2. Saya akan belajar bersungguh-sungguh untuk menjaga nama baik tempat tinggal saya
  3. Saya akan mengamalkan nilai-nilai murni dalam kehidupan
  4. Saya akan bekerjasama dan bersatu padu antara masyarakat kampung
  5. Saya akan mengharumkan nama tempat tinggal dengan kejayaan yang dikecapi

Muka Surat 37

1. C   2. B   3. A   4. D   5. A
6. D   7. C   8. B   9. D

UNIT 5: Zaman Air Batu

Muka Surat 40

1. permukaan bumi	5. mencair
2. sangat sejuk	6. glasier
3. Air batu	7. daratan, lautan
4. dingin	

Muka Surat 41

1. (a) diliputi ais	(b) lautan	(c) manusia
2. (a) mencair	(b) glasier	(c) terbentuk

Muka Surat 42

1. Pasifik Utara	8. Amerika Utara
2. Pasifik Selatan	9. Amerika Selatan
3. Atlantik Utara	10. Eropah
4. Atlantik Selatan	11. Afrika
5. Hindi	12. Asia
6. Artik	13. Oceania
7. Atlantik	14. Antartika

Muka Surat 43

1. hujan	3. haiwan
2. Sungai	4. pernafasan

Muka Surat 44

1. 1	2. 2	3. 1	4. 2	5. 2
6. 1				

Muka Surat 45

1. Memelihara hutan
2. Menanam lebih banyak pokok
3. Jangan membuang toksik di dalam sungai
4. Mengurangkan penggunaan elektrik
5. Mengitar semula barangan

PRAKTIS SUMATIF

1. B	2. C	3. A	4. D	5. A
6. C	7. B	8. D	9. B	

UNIT 6: Zaman Prasejarah

Muka Surat 49

1. tulisan   2. arkeologi   3. gali cari   4. Neolitik

Muka Surat 50

1. (a) Kota Tampan, Perak
(b) Tingkayu, Sabah
(c) Gua Niah, Sarawak
2. (a) Jenderan Hilir, Selangor
(b) Gua Madai, Sabah
(c) Gua Kepah, Seberang Perai
3. (a) Bukit Tengkorak, Sabah
(b) Gua Cha, Kelantan
(c) Gua Badak, Perak
4. (a) Sungai Tembeling, Pahang
(b) Lembah Bernam, Selangor
(c) Gua Harimau, Perak

Muka Surat 51

1. (a) Memburu bintang
(b) Memungut hasil hutan
(c) Menangkap ikan
2. (a) Gambar kapak genggam
(b) Untuk memotong daging
(c) Gambar alat penetak
(d) Untuk menetak pokok
(e) Gambar alat repihan
(f) Untuk meraut dan memotong
3. (a) Animisme (sembah pokok, batu, bukit, dan sebagainya)

Muka Surat 52

1. Melahirkan perasaan jati diri
2. Menjamin kedaulatan bangsa
3. Bersyukur kepada Tuhan

- Menghargai jasa pemimpin
- Memupuk semangat patriotisme

Muka Surat 53

- (a) Gua
- (a) Rumah (b) Barter (c) Pertanian
- (a) Sabit (b) Manik
- (a) Mayat

Muka Surat 54

- Mendalami ilmu pengetahuan
- Menguasai pelbagai kemahiran
- Kreatif dan inovatif
- Mempunyai jati diri yang tinggi
- Menerima perubahan secara positif

Muka Surat 55

- Keberanian yang tinggi
- Bersikap Kreatif
- Berusaha memajukan diri
- Bekerjasama antara satu sama lain
- Rajin berusaha

Muka Surat 56

- Rajin
- Bekerjasama
- Kreatif
- Tidak berputus asa

PRAKTIS SUMATIF

- C
- B
- D
- A
- A
- B
- C

UNIT 7: Kerajaan Melayu Awal

Muka Surat 60

- Chih-Tu
- Temasik
- Santubong
- Beruas
- Gangga Negara

Muka Surat 61

- Kedah Tua
- Beruas
- Chih Tu
- Gangga Negara
- Temasik
- Santubong

Muka Surat 62

- (a) Laut China Selatan (d) Laut Sulu
(b) Laut Jawa (e) Laut Andaman
(c) Laut Sulawesi
- (a) Selat Melaka (b) Selat Makasar
(c) Selat Sunda
- (a) Teluk Siam (b) Teluk Pegu
- (a) Pulau Sumatera (e) Pulau Palawan
(b) Pulau Jawa (f) Pulau Sulawesi
(c) Pulau Borneo (g) Pulau Mindanao
(d) Pulau Temasik (h) Pulau Luzon

Muka Surat 63

- Menjadi peraih dan peniaga
- Membina kapal
- Mbaiki kapal
- Menjalankan perdagangan
- Menangkap ikan

Muka Surat 64

- Selat Melaka
- China, India
- hasil tempatan
- Para pedagang

Muka Surat 65

- Pantai tidak tercemar
- Hidupan laut tidak mati
- Nelayan tidak hilang sumber pendapatan
- Flora dan fauna tidak pupus
- Habitat laut tidak kotor

Muka Surat 66

- Dapat hidup dengan aman tanpa berperang
- Dapat memajukan ekonomi negara
- Dapat menimba ilmu pengetahuan dengan tenteram
- Dapat menarik kemasukan pelancong dari luar negara

PRAKTIS SUMATIF

- C
- A
- D
- D
- B
- B
- C

UNIT 8: Tokoh Terbilang

Muka Surat 70

1. Tokoh yang mempunyai keistimewaan
2. Memberi sumbangan kepada kegemilangan sesebuah bangsa dan negara
3. Sumbangannya dikenang sepanjang zaman
1. Boleh dicontohi
2. Berwibawa
3. Berpengaruh
1. Dihormati
2. Disegani
3. Amanah

Muka Surat 71

- (a) pentadbiran (c) menganugerahkan
(b) kedaulatan (d) ketua
- (a) pentadbiran (c) keselamatan
(b) Mengetuai (d) Pemangku
- (a) perairan (c) pengawal
(b) diplomat (d) pedagang

Muka Surat 72

1. Sultan
2. Pembesar
3. Rakyat Biasa
4. Hamba
1. Bendahara
2. Laksamana
3. Penghulu Bendahari
4. Temenggung
5. Kerabat diraja

Muka Surat 73

- berpandangan jauh
- bertanggungjawab
- bijaksana
- amanah
- persilatan
- berani

Muka Surat 74

- Taat setia kepada Sultan
- Menghormati pembesar
- Bersatu padu untuk mengeratkan perpaduan
- Bergotong-royong menjalankan pekerjaan
- Bermuafakat untuk membuat keputusan

Muka Surat 75

- kegemilangan
- keamanan
- perpaduan
- jasa
- kedaulatan

PRAKTIS SUMATIF

- D
- C
- B
- B
- C
- A
- D
- B

UNIT 9: Parameswara Pengasas Melaka

Muka Surat 79

- ✓
- ✗
- ✓
- ✗
- ✓
- ✗
- ✓
- ✓

Muka Surat 80

- Majapahit
- Temagi
- Muar
- Sening Ujung
- Sungai Bertam

Muka Surat 81

- Palembang
- Majapahit
- Temasik
- Muar
- bersandar
- pelanduk putih
- kecil
- Melaka

Muka Surat 82

- Betul
- Salah
- Salah
- Betul
- Salah
- Betul

Muka Surat 83

- Bijak
- Gigih
- Berpandangan jauh
- Bercita-cita tinggi
- Bermuafakat

Muka Surat 84

- Kemudahan yang disediakan dapat memberi keselesaan
- Mewujudkan perpaduan untuk memajukan negara

3. Mengekalkan keamanan negara
4. Dapat menjamin kedaulatan negara

Muka Surat 85

1. Sultan menjadi ketua agama Islam
2. Sistem pentadbiran disusun dengan lebih teratur
3. Sistem pewarisan takhta yang mementingkan keturunan sebelah bapa
4. Pemerintah menggunakan gelaran sultan

PRAKTIS SUMATIF

1. C	2. B	3. A	4. D	5. C
6. D	7. B	8. A		

UNIT 10: Tun Perak Bendahara Terbilang

Muka Surat 89

- A.
1. Tun Perak
  2. Tun Perpatih Serdang
  3. Bendahara Melaka
  4. Bendahara Paduka Raja
  5. Penghulu Kelang, Penghulu Bendahari Melaka
  6. (a) Siam (e) pusat perdagangan
(b) Melaka (f) antarabangsa
(c) penasihat (g) pengganti
(d) Sultan Melaka (h) agama Islam
- B.
1. Sultan Muzaffar Shah
  2. Sultan Mansur Syah
  3. Sultan Alauddin Riayat Shah
  4. Sultan Mahmud Shah

Muka Surat 90

1. Untuk melihat kekuatan askar Siam
2. Dapat mengelirukan askar Siam yang tiba pada waktu malam
3. Supaya askar Tun Perak berjuang bersungguh-sungguh

Muka Surat 91

1. Membantu mengembangkan agama Islam. Contoh: menggalakkan kehadiran ulama ke Melaka
2. Menjadi penasihat Sultan. Contoh: dalam bidang pentadbiran
3. Mencadangkan pengganti Sultan. Contoh: Sultan Mahmud Shah sebagai Sultan Melaka
4. Menjalinkan hubungan antarabangsa. Contoh: dengan China dan Siam

Muka Surat 92

1. Kebijaksanaan mengatur strategi
2. Pemimpin yang berwibawa
3. Semangat juang yang tinggi
4. Taat setia kepada pemimpin

Muka Surat 93

1. Kita perlu menguasai pelbagai bidang ilmu
2. Kita perlu bijak dalam segala tindakan supaya tidak diperdaya oleh orang lain
3. Kita perlu bersatu padu mempertahankan kedaulatan negara
4. Kita perlu berani menangkis serangan musuh

Muka Surat 94

1. Keamanan dan kemakmuran negara terpelihara
2. Memperkukuh perpaduan rakyat
3. Kemajuan negara dapat dicapai
4. Martabat negara dijulang tinggi

PRAKTIS SUMATIF

1. D	2. A	3. B	4. C	5. D
6. A	7. C	8. B		

UNIT 11: Hang Tuah Laksamana Melaka

Muka Surat 98

1. Kampung Sungai Duyong
2. Hang Mahmud, Dang Merdu Wati

3. Hang Jebat, Hang Lekir, Hang Lekiu
4. ilmu persilatan
5. Hulubalang Diraja
6. Laksamana

Muka Surat 99

1. laut	4. utusan
2. pengawal peribadi	5. pedagang
3. perintah	

Muka Surat 100

1. difitnah	5. menitahkan
2. hukuman	6. membunuh
3. menyembunyikan	7. menikam
4. menderhaka	8. keamanan

Muka Surat 101

1. arahan	3. menggagalkan
2. sultan	4. membunuh

Muka Surat 102

1. Menguasai pelbagai bahasa seperti Siam, Jawa, dan China
2. Berjaya menggagalkan percubaan membunuh Sultan Melaka semasa di Majapahit
3. Berjaya menjinakkan kuda liar yang tidak dapat ditanggung oleh orang lain
4. Dapat melihat wajah Maharaja China dengan makan sayur kangkung yang tidak dipotong
5. Mempersiapkan pertahanan Melaka daripada musuh dengan membeli meriam dan ubat bedil dari Mesir dan Turki

Muka Surat 103

1. Melengkapkan diri dengan pelbagai ilmu pengetahuan
2. Mengeratkan perpaduan kaum
3. Tidak bekerjasama dengan musuh negara
4. Menunjukkan kesetiaan kepada raja dan negara
5. Menghargai jasa pemimpin terdahulu dalam mendapatkan kemerdekaan negara

PRAKTIS SUMATIF

1. C	2. D	3. B	4. A	5. C
6. B	7. D			

PENILAIAN AKHIR TAHUN

Bahagian A

1. D	2. B	3. A	4. C	5. C
6. A	7. D	8. A	9. D	10. C
11. D	12. D	13. A	14. B	15. D
16. A	17. C	18. A	19. D	20. D

Bahagian B

- A.
1. Menguruskan hal berkaitan pentadbiran dan perkhidmatan
  2. Mengendalikan perkara berkaitan kebajikan dan keselamatan murid
  3. Menyelaraskan program akademik sekolah
  4. Menguruskan aktiviti kokurikulum
  5. Menguruskan pentadbiran sesi persekolahan waktu petang
- B.
1. (a) i. Memajukan perdagangan
ii. Menggalakkan perkembangan ilmu
(b) i. Memastikan keselamatan perairan Melaka
ii. Menjadi pengawal peribadi raja
(c) i. Menjaga keselamatan sultan
ii. Menasihati sultan dalam urusan pentadbiran
  2. (a) Berpandangan jauh
(b) Menekankan perpaduan
  3. (a) Hormat-menghormati
(b) Taat setia kepada pemerintah
- C.
1. Palembang	6. Sening Ujung
2. Majapahit	7. menteri
3. Temasik	8. Sungai Bertam
4. Temagi	9. petempatan
5. Muar	10. Melaka